

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Båtliv och marinor

Vårt hav, kust och våra skärgårdar är unika och har känsliga miljöer som vi alla måste värna om.

Avloppsvatten, oljor, diesel, bensin, plast, båtfärger m.m. påverkar vår kust och havsvatten på ett negativt sätt.

Därför vill **Miljönämnden i mellersta Bohuslän (MimB)** ge rekommendationer till dig som är båtägare och till dig som driver en marina, om hur du kan vara med och bidra till ett rent hav och en levande kust.

Avloppsvatten

Det är förbjudet att släppa ut toalettavfall från fritidsbåtar och fartyg i hav, sjöar och inre vattendrag inom Sveriges sjöterritorium.^(1, 2) Använd de tömningsstationer som finns för toalettavfall. Tillgängliga mottagningsstationer i våra kommuner finns på Transportstyrelsens App.⁽³⁾

Drivmedel

Gamla tvåtaktsmotorer släpper ut en stor del av oljan och bensinen oförbränd i luft och vatten. I avgaserna finns s.k. PAH (polycykliska aromatiska kolväten) som är mycket skadliga för miljön och hälsan. Byt ut din gamla tvåtaktsmotor till en nyare bensinmotor gärna fyrtaktsmotor eller elutombordare.

Plast, skräp m.m.

Plast är ett gissel eftersom det inte bryts ner i naturen. En stor del av all plast i havet och vattendrag härstammar från landverksamheter men också från båtlivet. Plastkassar, fiskenät, bojar och sliprester från reparation och målning av båtar m.m. hamnar i havet och i vattendrag. Denna plast m.m. kan påverka både miljön och hälsan genom att människor och djur får i sig den via vattnet eller födan. Ta vara på all plast och annat skräp ifrån ditt skärgårds- och båtliv och lämna ditt skräp på anvisad plats i t.ex. hamn eller vid återvinningscentral.

Det går att rapportera marint skräp på *Strandstädarkartan*.⁽⁴⁾

Skrot av båt

Om du vill skrota din båt eller ditt fartyg bör du kontakta *RAMBO*⁽⁵⁾ för att få ett miljöriktigt omhändertagande av din uttjänta båt eller fartyg.

Båtbottenfärg

Fastsittande alger, havstulpaner och musslor ökar skrovets friktion genom vattnet, vilket bidrar till en högre bränsleförbrukning och sämre köregenskaper. Påväxt på fartygsskrov kan förhindras av bottenfärg eller mekanisk rengöring. Biocidfärger, d.v.s. färger som exempelvis innehåller kopparoxider ska vara godkända av Kemikalieinspektionen klass 3 för fritidsbåtar över 200 kg.

Hårda båtbottnfärger s.k. hardracingfärger släpper ifrån sig mycket mindre med färgpartiklar till havet och är därför att föredra om man ska använda biocidfärg. Minimera användandet av båtbottnfärger vid kort båtsäsong kan det räcka att måla vattenlinjen och kölen. En båt som är målad med biocidfärg får inte tvättas på annat ställe än över spolplatta med godkänd reningsanläggning.

Det finns flera **spolplattor** med rening av spolvattnet vid Marinor och hamnar i mellersta Bohusläns kommuner, kontakta gärna Miljöenheten för information. Omhänderta de färgrester och annat farligt avfall som uppstår i samband med reparation, målning och rengöring.

Borsttvätt och andra miljöanpassade metoder

Båtbottenfärger utan biocider är att föredra och fungerar bra om man samtidigt använder exempelvis borsttvätt, tvätt över spolplatta, skrovdruk, båtlift eller annan tvättmetod. Även här är de hårda s.k. hardracingfärgerna att föredra och ett måste vid tvätt i havet i borsttvätt eller vid tvätt för hand.

Att ta bort all gammal biocid båtbottenfärg är en bra metod att "avgifta" båten. Detta kan ske med kemisk uppmjukning och skrapning eller blästring och bör endast göras yrkesmässigt med bra skyddsutrustning för personal och miljön. F.n. finns det 50% LOVA-bidrag i Sotenäs kommun för borttagning av gammal båtbottenfärg. (6)

Tvätta båten under säsongen i stället för att måla med båtbottenfärg.

Det finns också en **borsttvätt på Smögen**.⁽⁷⁾

Marinor

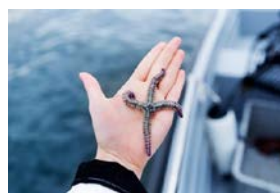
Marinor kan bedömas vara så kallade små "miljöfarliga verksamheter" eftersom det vid marinor tvättas och slipas båtar, hanteras och släpps ut kemiska ämnen (t.ex. bensin, diesel, spillolja och båtbottensfärg) som kan påverka hälsan eller miljön.

Marinor och hamnar för fritidsbåtar ska ha en avfallsplan⁽⁸⁾ och det ska finnas tillgång till mottagningsanordning för toalettavfall vid marinor och hamnar som har båtar med toalett.⁽⁹⁾

Miljötillsyn av marinor och hamnar

MimB bedriver miljötillsyn⁽¹⁰⁾ vid miljöfarliga verksamheter och MimB följer, i sitt tillsynsarbete, **Havs- och vattenmyndighetens och Kemikalieinspektionens** rekommendationer om båtbottentvätt⁽¹¹⁾ och båtbottenfärger.

MimB ger råd och rekommendationer till de olika marinorna om förbättringsåtgärder vad det gäller deras arbete för en god miljö och hälsa.

Eventuellt kan MimB besluta om föreläggande till marinorna ifall råden inte följs, för att de ska uppfylla *miljöbalkens* krav. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Vid miljötillsynen inspekteras t.ex.:

- *Området i sig*
- *Ev. spolplatta*
- *Kemikaliehantering & förvaring*
- *Kemikalielista & säkerhetsdatablad*
- *Hantering av avfall*
- *Ev. rening av utgående spolvatten*
- *Ev. egenkontroll*

Bidrag

Lokala åtgärder för bättre havsmiljö kan få ekonomiskt stöd från LOVA-bidraget såsom spolplattor och borsttvättar m. m. hos **Länsstyrelsen**.⁽¹²⁾ Vänd dig direkt till Länsstyrelsens LOVA-handläggare för råd och tips om ansökan. Eventuellt kan din kommun komma att samordna eller bistå vid bidragsansökan.

Mer information på internet

Sotenäs kommun (www.sotenas.se) Munkedal kommun (www.munkedal.se) Lysekil kommun (www.lysekil.se) Havs- och vattenmyndigheten (www.havochvatten.se) Kemikalieinspektionen (www.kemi.se) Transportstyrelsen (www.transportstyrelsen.se) Länsstyrelsen (www.lansstyrelsen.se/vastragotaland) Ren kustlinje (www.renkustlinje.se) Svenska båtunionen (www.batunionen.se) Håll havet rent (www.hallhavetrent.se) Västkuststiftelsen (www.vastkuststiftelsen.se) Ren Kust (www.renkust.se) Strandstädarkartan (www.renkust.se/karta) Borsttvätt (www.boatwasher.se) RAMBO (www.rambo.se) Lagtext (www.notisum.se)

Källor

- (1) TSFS 2010:96 kap. 11a §4
- (2) TSFS 2015:10.
- (3) Transportstyrelsens App <https://www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/Fritidsbatar/Batlivets-miljofragor/Toalettavfall-fran-fritidsbat/Hiitta-tomningsstationer/appen-hamnkartan/>
- (4) www.renkust.se/karta
- (5) www.rambo.se
- (6) Kontakta: Daniel.Jamrot@sotenas.se Tel 0523-664682
- (7) www.boatwasher.se
- (8) SJÖFS 2001:13 kap. 4 §1.
- (9) SJÖFS 2001:13 kap. 2 §1.
- (10) Lag 1998:808 kap. 26.
- (11) Havs- och vattenmyndighetens rapport, 2012:10, rev. 2015.
- (12) www.lansstyrelsen.se/vastragotaland

Kontakta gärna MimB vid frågor!

tel.: 0523-66 40 00, e-post: miljoenheten@sotenas.se

